HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

ביישוב לא עבידנא. מלמכה ביום טוב שני הומיל ונהגו בו לימור לא תנחם לעיניהם את המנהג: **דעדיפא מינה.** המעורה ממנה: **עבדי ליה.** עשיתי לו: **מימנו אנגדא דבר בי רב.** תלמיד שקרא היו נמנין להלקומו ולא לגדולו משום דשמעת ממורה ומושבין לכבוד המורה: **ולית ליה לר' יהודה כו'.** דמשמע שיכול לומר לו בן מקום שלא כלו לבן מקום שכלו לא והבא לך אף אתה ממקום שהבאתי ומעמד שלא כלו אם לחיה ואכול מאומן שתביא (ה) ואותה שלך שים לך בציה לפורין וטעמא משום דגדלו כאן וזה המקום כלו אבל אני שבאתי את שלי ממקום שיתר ואין כאן מחלוקת ולית ליה לר' יהודה לשמור משום מומרי מקום שהלך לשם ואפילו אין שם מחלוקת דהא ממקום שאין עושין למקום שעושין דטעמא לאו משום מחלוקת הוא ומשנינן ליה משום מומרי מקום שילא משם: **הכי גרסינן מילתא דאחריתי קאמר אז ממקום שלא כלו למקום שיש בו ושמע שכלו כמקומן ויש לו לבוא ולהביא ראיה ממנו ולא יהא בכך כלום. ולית ליה לר' יהודה אומר לא והבא לך אף אתה מהיכא (ג) מילתא אחריתי קאמר. ואת"ל משום שכשעה שילא עדיין לא היו נוהגין כהן חומרא: ר' יהודה אומר לא.** יכול זה לומר לבני מקומו שילא משם מיני מצה שנהגכם להא הולכתים למקום שלא כלו ולא והבא לך משם ותוכל למנות הרבה: **אומרה רבי יהודה.** הכי הוה גמיר לה ר"ת מדקיים לרבי יהודה אמר לחומרא: **אלא חיפוך.** תוספת זו שהוספנו על המשנה ותימא אז ממקום שלא כלו למקום שלא כלו ושמע שכלו כמקומן אינו חייב לבער לחין כאן משום חומרי מקום שילא משם שכשהוליאם עדיין לא נחמרו ר' יהודה אומר יש כאן זילזול מקומו לחמרי ליה בני מקומו הרחמן לא והבא לך מהיכא דלחייבינהו ממקום שהבאתם ותמצא שכבר כלו: **לעולם דקתני.** לא מיירי מתניתין בחביא ממקומו למקום השוה לו אלא למקום שאין שוה לו: **ודבי קאמר.** מתניתין המוליך פירות שביעית ממקום שכלו למקום שלא כלו או ממקום שלא כלו למקום שכלו חייב לבער בשהוזרן למקומן ועדיין לא כלו אינו חייב לבער רבי יהודה אומר צא והבא לך אף אתה מהיכא דאייתינהו והא כלו להו לרבי יהודה אטו אגבא דחמרא קלטינהו אלא אמר רב אשי בפלוגתא דהני תנאי דתנן [ט] הכובש שלשה בבשין בחבית אחת ר"א אומר אוכלין על הראשון ר' יהושע אומר אף על האחרון ר"ג אומר [י] כל שכלה מינו מן השדה יבער מינו מן החבית והלכה כדבריו רבינא אמר בפלוגתא דהני תנאי [יא] דתנן באתמרין אוכלין עד שיכלה האחרון שבצוער רשב"ג אומר אוכלין

ביישוב לא עבידנא מפני שינוי המחלוקת במדבר מאי א"ל הכי אמר רב אמי [א] ביישוב אסור במדבר מותר רב נתן בר אסיא אזל מבי רב לפומבדיתא בי"ט שני של עצרת שמתיה רב יוסף א"ל אביי ולנגדיה מר נגידי א"ל [ב] עדיפא עבדי ליה [ג] דבמערבא [ד] מימנו אנגידא דבר בי רב ולא מימנו אשמתא א"ד נגדיה רב יוסף א"ל אביי נשמתיה מר דרב ושמואל דאמרי תרוייהו [ה] מנדין על שני ימים טובים של גליות א"ל [ו] ה"מ איניש דעלמא הכא צוערא מדרבנן הוא דטבא ליה עבדי דבמערבא מימנו אנגדתא דבר בי רב ולא מימנו אשמתא: כיוצא בו המוליך פירות שביעית וכו': ולית ליה לר' יהודה הא דתנן נותנין עליו חומרי המקום שיצא משם וחומרי המקום שהלך לשם אמר רב שישא בריה דרב אידי מילתא אחריתי קאמר ר' יהודה וה"ק או ממקום שלא כלו למקום שלא כלו ושמע שכלו במקומו חייב לבער ר' יהודה אומר צא והבא לך אף אתה מהיכא דאייתינהו והא לא כלו להו למימרא דר' יהודה לקולא קאמר והאמר ר"א לא אמר רבי יהודה אלא לחומרא אלא איפוך אינו חייב לבער רבי יהודה אומר צא והבא לך אף אתה מהיכא דאייתינהו והא כלו להו מתקיף לה רב אשי לרבי יהודה אטו אגבא דחמרא קלטינהו אלא אמר רב אשי בפלוגתא דהני תנאי דתנן [ט] הכובש שלשה בבשין בחבית אחת ר"א אומר אוכלין על הראשון ר' יהושע אומר אף על האחרון ר"ג אומר [י] כל שכלה מינו מן השדה יבער מינו מן החבית והלכה כדבריו רבינא אמר בפלוגתא דהני תנאי [יא] דתנן באתמרין אוכלין עד שיכלה האחרון שבצוער רשב"ג אומר אוכלין

ביישוב לא עבידנא. מפני שינוי המחלוקת דמימר אמרי כמה בטלני ליכא בשוקא הא מי לאו הכי טעמא הוא לסור לשנות מפני המחלוקת [א] ומיהו יש לומר מי מלאוריימא חייב לבער משום מחלוקת לא יעבור על דברי תורה ועוד אור"י דלא שייך מחלוקת אלא בדבר שאנשי גגוף האדם אבל בפירות לא שייך מחלוקת לחמריהן ממקום שכלו בזו: **אבי אמר לעולם כדקתני.** לדבריו אין חסר כלום מן המשנה דרבי יהודה מדיוקא דמתניתין קתני [ב]: **הכובש שלשה בבשים.** כגון לפת וגזל וקפלוטו שאין ביעורן שוה רבי אליעזר אומר מוכלין על הראשון שטעמו מוסר כולם ולא חשיב כמבוער לך לר"י אלא תחלה ותרת ותרומה שהבאתי אין חייב לבער. ור' יהודה אומר לו צא והבא [לך] ממקום שהבאת [אתה] אותם, וכיון שאין שם מי יביא חייב לבער, וכאלו הביאם עכשיו ממקום שכלו למקום שלא כלו שנותנין עליו חומרי מקום שיצא משם, לפיכך חייב לבער. והא דאמר אביי ממקום שלא כלו למקום שכלו והחזירן למקומן שלא כלו, ת"ק סבר הרי הן בחזקתן, ור' יהודה סבר כיון דעיקרן למקום שכלו נאסרו. ואתקפא דרב אשי פשוטין הן. ואוקמה **רב אשי** בפלוגתא דתנאי, דתנן הכובש שלשה כבשין בחבית אחת, ר' אליעזר אומר אוכלין על הראשון, פירוש אותו הכבוש שכבש מתחלה, ור' יהושע אומר אף על האחרון כו', והכי קתני במתני', וכן הכובש שלשה כבשין בחבית אחת ולא כלה הכל, אלא אפילו נשאר אחד מהן אינו חייב לבער, רבי אליעזר אומר כיון שכלה אחד מהן חייב לבער, שאומר לו צא והבא לך אף אתה, וכיון שאינו [לפיכך] חייב לבער, נמצא רבי יהודה דמחמיר כרבי אליעזר. וגרסי' בירושלמי מאי טעמא דר' אליעזר הראשון נותן טעם באחרון, מ"ט דרבי יהושע אחרון נותן טעם בראשון. **רבינא אמר בפלוגתא דהני תנאי,** דתניא אוכלין בתמרים עד שיכלה האחרון שבצוער, רשב"ג אומר אוכלין על של בין הכיפים. פירוש הנסבכין בין האמירין, שאיפשר לאדם ללקטן, ואין אוכלין על של בין השיצים, כגון שנסבכו על קוצין שמכין היד, שכל הרואה אותן מתיאש מהן, ואין נכשרין אלא לעופות. ת"ק כי הני, ור' יהודה אומר אומרים לו צא והבא לך אף אתה ממקום שאתה בו, ואם כלה מאותו המקום חייב לבער ולא חיישינן מה שיש בצוער.

ממקום שכלו לא כלו חייב לבער. מימה לר"י והלא לסור לשנות מפני המחלוקת אפילו לקולא כדאמר לעיל אפשר למלאכה בזיעה כמו שאר דברים:

עד שיכלה מקום אחרון שבכולם וכשיכלה אחרון שבכולם אפילו כזית חייב לבער ולא חיישינן שמא יבואו אחרים ויאכלו. ואפילו בזיעה ואפילו לעתו לחזור ללפת ולגזל ולקפלוט שאין ביעורן אלא